

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desenvollop de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los subscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

NOSTRES ACTORS

Frederich Fuentes

Es lo popular actor conegut de nostre públich, lo que ha creat centenars de papers de las millors obras del brillant repertori de la escena catalana.

Fuentes es lo més celebrat galan jove cómic que fins al dia havém tingut en la important llista d'actors catalans.

Honré'm, per lo tant, avuy aquestas planas ab la publicació del retrato de tan aplaudit artista.

X.

Teatro Catalá

LOS HÉROES DE LA MANIGUA

Quadro en un acte, en prosa, de D. Ramon Riera. Estrenat la nit del 6 en lo teatro Romea.

Son unas impressions cómicas y dramáticas barrejadas ab mal gust y pitjorament escrites, denotant escassísim acert per lo que 's refereix al art escénich.

A petició d' uns quants aplausos de la *claque* surti á saludar un senyor, quin tirat de cara! no podia esser més semblant á la de un conegudíssim plagiari.

LOS ENCANTS DE SANT ANTONI

Sainete en un acte, en vers y prosa, original de D. Joseph M. Pous. Estrenat la nit 9 del corrent en lo teatro Novetats.

Molt ben disposat estava el públich que assistí al teatro la nit del estreno, per quin motiu celebrá moltíssim l' obra desde las primeras escenas, y estém segurs que l' éxit hauria estat major á no ser de tanta durada la representació, donchs aquesta fou excesiva. En las sucesivas representacions ha millorat moltíssim, s'ha corretjit aquest defecte, si de tal pot calificar-se, y resulta ara un bonich quadro barceloní plé de curiosos y divertits incidents.

Lo sainete aquest, resultarà encara de major atractiu, si com se 'ns ha assegurat, s' estrena próximament convertit en sarsuela, per quin motiu ha compost ja un reputat mestre la corresponent música.—X.

Cantar

Una flor que vas negarme
al vent la vares llensar.
Qu' aymas més al vent que á mi
així 'm vares demostrar.

JOSEPH QUER.

Frioleras

Noya, no puch enterarte
lo motiu de jo aburritte,
com tampoch sabria dirte
el per qué vaig estimarte.

Jo may he dit que tinguessis
tú poca vergonya, ¿ho sents?
Lo que vaig dí una vegada
es... que no 'n tenias gens.

SALVADOR BONAVIA.

Duas notas

Son del importantíssim album titulat *Descubrimient d'un plagi*, que com saben nostres llegidors, fa temps estém confeccionant.

PÁGINA NÚMERO 19. (Secció de premsa).—*Barcelona, 4 Abril de 1895.* «La Dinastia» (1).

«Ayer nos ha visitado el Sr. Ximeno, poniéndonos de manifiesto un ejemplar de la comedia francesa «Les vacances du mariage»...

»Debemos rendirnos á la evidencia. Las semejanzas y coincidencias que entre el tercer acto de «La Suripanta» y la traducción del tercero de «Les vacances», publicado por *L' Aureneta*, no supimos hallar en grado bastante (2) para negar á la obra del Sr. Ferrer y Codina su cualidad de original, existen innegables en los actos primero y segundo.»

PÁGINA NÚMERO 129. (Secció de premsa).—*Barcelona 16 Maig de 1896.* «Lo Teatro Regional».

«Dilluns de la setmana passada s' estrená en lo teatro Principal la comedia en tres actes dels senyors D. Marcial Morano (3) y D. Anton Ferrer y Codina, segons cartell titulada ELLOS Y ELLAS (La Suripanta).

»En efecte, la tal obra es una traducció del conegut plagi *Les vacances du mariage*, comés per lo segon de dits senyors.»

De notas curiosíssimas com las transcritas son en número considerable las que abundan en dit album, y que com diguerem, exposaré al públich lo dia que l' assumpto se dongui per acabat.

XIMENO.

- (1) Director D. Marcial Morano.
(2) Cosa natural, ja que tothom sab que lo que 's va repartir siguié una traducció dolenta, a fi de desvirtuar la vritat.
(3) Director de «La Dinastia».

Epígrama

I

S' ha acostat al Baró un vell perdulari
vestit d' esquinso, si es qu' anés vestit:
almoína ha demanat al millonari
y aquest, sense miral—Deu vos ampari—
ab tó d' orgull li ha dit,
y ha anat amunt, fent festas al *Smith*.

II

Smith es el bulldog de cá 'l Baró.
¡Cuánts ríchs la vida d' aquell gos envejan!...
Dels guisos de que menja 'l seu senyó
li fan *la part*; té llit ab pabelló,
y criats que l' arreglan y 'l passejan.
En fí: que 's veu de sobras
que ja pera socorre no hi ha pobras!...

CLAUDI MAS Y JORNET.

Servey de fora

GRACIA.—Las funciones que la companyia que dirigeix lo aplaudit actor D. Teodor Bonaplata dona los dias festius y els dijous en lo teatro Principal, se venhen molt concurregudas y celebradas.

Lo dijous, dia 7, se representaren las obras *Sota terra* y la pessa *Ensenyansa superior*.

Agradable fou la funció que á benefici de la companyia tingué lloch lo diumenge últim en la coneguda societat «La Banya Graciense». Las obras escullidas foren l' aplaudit drama de D. Pere A. Torres *Lo full de paper* y la pessa *¡Ditós ball de máscaras!* obtenint un desempenyo satisfactori.

Al teatro Moratin s' hi representá lo diumenge la aplaudida parodia *Los celos de la Coloma*. Los «Tranquils Gótics» donaren en lo mateix teatro una funció á benefici del apuntador. En la Cervecería del Nort representaren las obretas *Un llaminé dintre un sach* y *Lo primer dia*, y al «Cassino Artesá» posaren en escena la bonica comedia *Las Francesillas*.

L' última vetllada literaria musical que tingué lloch en la societat coral «L' Aliansa Graciense» va resultar una festa molt agradable; tots quants senyors hi prengueren part foren molt aplaudits.

La societat «La Banya Graciense» donará en la festivit de Pasqua un ball extraordinari, per lo qual ha contractat una aplaudida orquesta.

En los Jardinets representaren lo drama *Al pen de la creu* y la comedia de Rocabert *¡Sogres del-dia!* essent lo desempenyo bo, y especialment per part de los senyors Llach, Sanjuan y Poch.—P. M.

TORDERA.—En lo teatro Progrés lo dia 3 del corrent se posá en escena lo drama *Las joyas de la Roser* y la pessa *Una senyora sola*.—A.

SABADELL.—Diumenge á la nit la funció que 's doná en lo teatro Principal s' hi posá la divertida pessa *L' amor es cego*.

En la «Associació de Católics» s' hi representá el drama en tres actes *Dabaladas del cor* y la coneguda pessa *Sebas al cap*.

Los alumnos de las Escuelas nocturnas gratuitas tenian anunciada pera dijous passat una funció composta del drama en tres actes *L' avaro* y la pessa *Entre 'l menescal y 'l metje*.—F.

OLESA DE MONTSERRAT.—Diumenge passat en lo teatro Círcol se posá en escena lo drama *Lo contramestre* y la pessa *Mátalas callandu*, que obtingueren molt bon desempeñe.—D.

MANRESA.—L' obra que 'n la nit del passat diumenge se representá en lo teatro Conservatori, fou la preciosa traducció feta al castellá per lo celebrat autor dramátich D. Joseph Echegaray, del preciós drama en tres actes *María-Rosa*, del aplaudit dramaturg D. Angel Guimerá.

La execució que tingué fou bona per part de tots los artistas.

S' anuncia qu' está en ensaig lo preciós drama del immortal Frederich Soler *Barba Roja*.

La mateixa companyia en lo teatro Gayarre representá las pessas *¡Alabat sia Deu!* y *Gos y gat*.

La bolea d' or, preciós drama de Feliu y Codina, y la popular comedia de Soler *Cura de moro*, foren las obras

que 's representaren la nit del diumenge últim en lo teatro del Ateneo Obrer.—M.

HOSTAFRANCHS.—En la «Societat Republicana» los aficionats posaren en escena las sarsuelas *Lo somni de la Ignocencia*, que fou molt aplaudida, *El chaleco blanco* y *La verbena de la Paloma*, que anaren regularment.—E. C.

PREMIÀ DE MAR.—La notable companyia de aficionats de Badalona «Joseph Mata», donà lo diumenge últim en lo teatro del Ateneo una escullida funció dedicada á la memoria del jove que va ser distingit aficionat de la esmentada societat, Andreu Verdú.

Se posà en escena el magnífic drama de Guimerà *Maria-Rosa*, prenenthi part las senyoras Mas y Galcerán, que varen complir, com també 'ls aficionats de la companyia.

Seguidament se llegiren poesías dedicadas á la memoria del jove Andreu Verdú, y va acabar la funció ab la divertida pessa de Molas y Casas *Nit de núvis*, que va tenir un desempenyo regular.—P.

Paissatge castellà

Mentres corre 'l tren, mon cos
per lo finestró 's balansa,
á l'esquerra 's va allunyant
mentres lo miro Getafe.

Ma vista després estench
y veig una immensa plana,
una plana sens verdor,
de pedras y terra blanques;

no 's divisa un arbre en lloch,
tampoch las herbas hi arrapan,
allà d'allà veig turons
que semblan clepsas peladas.

Sobre un dels turons que veig
la vila de Madrid s'alsa,
sols s'hi veuhen campanars,
no hi veig fumeras de fàbricas.

Ennuvolat está 'l cel
y nevat lo Guadarrama,
l'ayre que bufa es gelat,
¡ay, que 's trist aquest paissatge!

JOSEPH ALADERN.

Novas

En lo número d'avuy se reparteix per complert lo bonich sainete, original de D. Teodoro Baró, *Lo gech de 'n Migranya*.

En lo número próxim comensará lo bonich sainete, original de D. Joseph M. Pous, *Los encants de Sant Antoni*, últim estreno de la present temporada en lo teatro Novetats, ahont continua representantse casi á diari.

La edició que editarem, anirà ja ab la corresponent lletra de la música, al objecte que 'ls exemplars puguin ésser útils á la vegada pera las companyias de vers ó sarsuela.

En lo número vinent continuarà l'interessant obra *Verdaguer revindicat*.

Tenim comensats bon número de treballs pera introduhir una novetat important en nostre periódich, qu'

esperem será rebuda ab gust per tots los amants de las letras patrias.

En lo número vinent reproduhirém novament la llista dels números concedits als treballs que prengueren part al últim Petit Concurs, incluint las omissions de que 'ls interessats nos han fet avinent.

Degut á la galanteria del conegut escriptor D. Teodoro Baró ab los llegidors de LO TEATRO REGIONAL, oferim avuy en la secció de regalos, insertat en las cubertas del present número, *Lo poema del cor*, espléndidament editat, á meytat de son preu ficso.

Es un elegant volúm de més de 300 planas, que mideix 23 X 16 centímetros, ab magnífica encuadernació y quin preu está ficat en 5 pessetas, y en 4, encuadernat en rústica.

Presentant dit anunci pot obtindre's á la meytat de son preu cada una de ditas variants. A 8 y á 10 rals respectivament.

Dissapte passat se vegé extraordinariament concurregut lo teatro Novetats ab motiu del benefici de la senyora Palá. La representació de la obra de Soler *La Dida* siguié posada en escena ab tota propietat, com d'anys no s'havia vist. Lo desempenyo molt acertat.

En lo teatro Granvía dimars s'hi verificá lo benefici del tenor Casañas, que 's vegé favoregut per números públich en demostració de las moltas simpatias qu'ha conseguit guanyarse.

Segons datos estadístichs, hi ha actualment á Europa 1,603 teatros, de ells: Italia, ab una població de 28 milions d'habitants, ne te 362; Fransa, ab 36 milions, 253; Alemania, ab 41 milions, 209; Austria, ab 34 milions, 158; Espanya, ab 17 milions, 176 passant de 100 los que corresponen á Catalunya; y per fi, Rusia, ab 80 milions d'ànimas, sols té 53 teatros.

La companyia Valldeperas en lo teatro Tivoli está obtenint grans entradas per l'ajust y bona presentació de totas las sarsuelas que venen representantshi.

La implantació del económic preu d'un ral la entrada ha sigut molt ben rebut.

Provablement l'estreno de *Matrimonis á Montserrat ó buscant la perduda*, se verificará á últims de la setmana entrant.

Ha obtingut molt bon éxit al Eldorado *La Petenera*, obra en la que 'l senyor Palmada executa varias transformacions ab molta rapidés.

Havém rebut l'important llista que presenta al públich l'empresa del teatro Jardí Espanyol pera la temporada d'istiu del present any. La companyia cómicolirica catalana y castellana que hi actuará baix la direcció dels Srs. D. Conrat Colomer y D. Urbano Fando, es nutrida y la componen celebrats artistas.

Las obras novas que l'empresa té en cartera son en gran número. Entre las catalanas hi ha las següents: *Verdalet pare y fill, del comers de Barcelona*; *¡La Mar!*; *Lo caixal del seny*; *Qui me l'encendrà*; *Banyes de mar*; *¡Ratas!*; *Una diva sabatera*; *Las erradas del papá*; *Un mestre de dibuix*; *Cambi de pany*; *Academia de ball*; *La verbena de Sant Pere*; *L'Americana ó un ball de tarde*; *Dels pecats dels pares y Lo bateig del fill de 'n Mora*.

La direcció de la orquesta està confiada a D. Urbano Fando y a D. Francisco Pellicer.

L'empresa es de D. Ramon Franquesa, y l'inauguració està ficsada pera dissapte vinent dia 23.

Dijous vinent en lo teatro Novetats s'hi dona 'l benefici dels joves actors senyors Remberto Bonnin y Carlos Delhom.

Se posará en escena lo gran drama catalá *La Taberna*.

Pera aquesta funció se despatxan *vales* en l'Administració d'aquest periódich.

NIU GUERRER.—Diumenge passat se posá en escena lo drama *Lo port de salvació* y la pessa *La llupia*.

ANTICHS GUERRERS.—Pera dijous passat estava anunciat l'important drama *Maria-Rosa*.

FOMENT DE LA BARRIADA DE SANT ANTONI.—Diumenge últim se posá en escena la preciosa producció de Arnau, *Donas*.

Cul de sach

En un teatro s'estrena una obra que 's una verdadera calamitat literaria. Es lo tal estreno, una traducció d'una obra que pretengué donarse com a original y resultá un plagi escandalós.

Aprofitant un moment d'ensopiment per part del públich, la *claque* aplaudeix, y corresponent a la consigna se presentan a saludar los dos autors *del delicté*.

Al veurer que 'ls que han surtit al palco escénich son dos senyors ja ab cabells blanchs, una senyora de un palco exclama ingenuament:

—¡Ay carám! Estava ben creguda que surtirian a saludar duas criaturas.

X.

Manigüera

Lo sol també hi bat, aquí com a Espanya,
y cantan aucells, y corren las ayguas;
mes ¡ah! no hi ha pas lo blat per la plana;
y en mitj de mil flors y plantas estranyas
cap rosella 's veu vermella com grana,
cap espiga 's veu rossejar galana.

Lo sol també hi bat y 'ls boscos se dauran
y 's gronxan suaument palmeras y arbres
que may s'han alsat als boscos d'Espanya;
mes ¡ah! ni un sol pi, ni un roure qu'espanta,
ni el vert olivá, ni el sèp de garnatxa,
res trobas d'aixó, que 't parla de casa.

Y al poble? Ni malls, ni enclusas, ni fàbricas,
ni industrias de res, ni carros que passen
brandant picarols, al pet de xurriacas.
¡Tot es aquí mort! Solment de las balas
se sent lo soroll fatídich, qu'espanta
com himne d'infern que 'ns befa la Patria.

J. CONANGLA FONTANILLES.

AVÍS.—Tots quants desitjin tenir enquadernat lo saynete *Lo gech d'en Migranya*, poden desde avuy verificar en l'Administració lo cambi de costum. S'entregará l'exemplar esmeradament enquadernat ab la seva cuberta corresponent. Preu, 10 céntims.

Enigmas

Geroglífich

Gu. Gu.

F. RODRÍGUEZ.

Combinacions

Á LOLA PALOP Y ALESA

Cabanas dos, pis té

Combinar ab aquestas lletras lo titul d'una comedia castellana, original, y 'l d'una catalana, plagi de la castellana.

VILARÓ (A) MENUT.

GERONI MORODECH DE TOGOR

BALANYÀ

Formar ab aquestas lletras, degudament combinadas, lo titul d'una comedia catalana en un acte y 'l nom de son autor.

J. SILVA.

Las soluciones en lo número próximo

Correspondencia

Mauri Gior: no marxa gaire. — Mariano Ars: va seguint. Com vol ferho, la barra es l'únich patrimoni d'alguns. — Joseph Franquesa: rebuda y va be. — Vicentó: la naturalesa li ha tret oportunitat. — J. Silva y Tesvelalba: veurá la combinació. — F. Tiana: molt be la seva adhesió. — Abelardo Coma: rebuts tres. — Sisquet del Full: fa de mal assegurar; las ganas hi son. — Rafel Gimeno Layus: d'acort. — Napoleon Teixidó: los noms que presenta son poch naturals. — Joseph Pujadas Truch: tracta be l'istil, practiquil ab inspiració. — Ernest d'Agell: hi ha que arreglar algunas incorreccions ortográficas de la solució y anirá be. — Camilo Vives: hi ha disposició, falta práctica. — C. Samá: molt be. — Celestí Torrens Casals: ho buscarém. — Petit Burlat: s'hi nota inesperienza. — Xey Mondey: no vap. — Un Marmiton: llegeigi 'l REGIONAL, fassi bons guisos y no escrigui versos, es un consell d'amich. — E. P.: hi ha molta cocofonia y castellanismes. — Ricart Pujol: es fluixet. — Barbeta: gracias, y s'agrahirá envihi totas las que sápigas de segur. — Salvador Borrut Solé: va be, pero variaría 'l final, alló que feya aprop del Besós, sab, no ho diria. — Joseph Barbany: gracias. — Joan Portas y Gorgori: no per nosaltres, pero 'ns sembla que algú hi tindria que dir. — Jaume Malet y Capella: la versificació es defectuosa. — J. Casulleras: no va mal.

SUSCRIPCIÓ AL NÚMERO

A fi de secundar per tots los medis possibles la creixent popularitat ab que 'l públich nos distingeix, ha quedat establert aquest nou sistema de suscripció.

Tots aquells que dintre de Barcelona desitjin que cada dissapte se 'ls passi a casa seva lo número corresponent de **LO TEATRO REGIONAL** sense augment de preu, 15 céntims abonats al repartidor al entregarlos lo número, poden donar las senyas del seu domicili a n'aquesta Administració, Cabras, 13, 2on, y 'l rebrán puntualment.

Tipografía LA ACADÉMICA, Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861